

Granskningsredogörelse

*Grundläggande granskning av
bolagsstyrelsens förvaltning 2023*

Västra Mälardalens Energi och Miljö AB

Mars 2024

Magdalena Bergfors
Sofie Plomér Sundqvist

Sammanfattning

Granskningsområde	Revisionell bedömning	Kommentar
Ändamålsenlighet <i>Baseras på revisionsfråga 4c, 5a, 5c</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis fullgjorts på ett ändamålsenligt sätt under år 2023.
Ekonomiskt tillfredsställande <i>Baseras på revisionsfråga 4d, 5b, 5d</i>	Gul	Styrelsens förvaltning har delvis skett på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under år 2023. Vi konstaterar att det finns yttre faktorer som påverkar bolagets resultat som styrelsen saknar rådighet över.
Intern kontroll <i>Baseras på revisionsfråga 1a, 2a, 3a-c, 4a-d</i>	Grön	Den interna kontrollen hänförlig till styrelsens förvaltning har varit tillräcklig under år 2023.

Inledning

Bakgrund

Av lagstiftning och god revisionssed följer att kommunens revisorer årligen ska granska alla verkställande organ som bedriver kommunal verksamhet. Bolagsstyrelsen ska förvalta och genomföra verksamheten i enlighet med ägarens uppdrag, lagar och föreskrifter. För att fullgöra uppdraget måste styrelsen bygga upp system och rutiner för styrning, uppföljning, kontroll och rapportering samt säkerställa att dessa rutiner tillämpas på avsett sätt. En bristfällig styrning och kontroll kan riskera att verksamheten inte bedrivs och utvecklas på avsett sätt.

Syfte och revisionsfråga

Lekmannarevisorernas uppdrag regleras i kommunallagen kapitel 12 och aktiebolagslagen kapitel 10. Syftet med den översiktliga granskningen är att ge lekmannarevisionen ett underlag till uttalande i årlig granskningsrapport. Följande övergripande revisionsfråga ska besvaras:

Har bolagsstyrelsens förvaltning skett på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll?

Granskningen omfattar följande granskningsområden:

1. a) Styrning, b) Kontroll och c) Åtgärder.
2. Måluppfyllelse för verksamheten.
3. Måluppfyllelse för ekonomin

Därutöver sker en kompletterande granskning inom området:

4. Följsamhet till mål i ägardirektiv.

Delarna 1 a-c utgör underlag för att pröva om den interna kontrollen är tillräcklig. Område 1 c, 2, 3 och 4 bildar underlag för att bedöma om förvaltningen sker på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Revisionskriterier i granskningen utgörs främst av aktiebolagslagen 8:4 och följsamhet till mål och budget 2023.

Metod och avgränsning

Den översiktliga granskningen har skett genom dokumentanalys. I tid avgränsas granskningen i huvudsak till år 2023. I övrigt se "syfte och revisionsfrågor". Respektive granskningsområde bedöms med hjälp av signalsystem: grön (tillräckligt), gult (delvis) och röd (otillräckligt) alternativt grå (ej tillämplig). Bolaget har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
1. Verksamhetsplan	a) Har styrelsen antagit en plan för sin verksamhet?	Grön	Styrelsen har 2022-12-01 § 8 antagit verksamhetsplan och budget för 2023. Vi noterar även att styrelsen 2023-12-06 § 8 godkänt verksamhetsplan för 2024.
2. Budget	a) Har styrelsen antagit en budget för sin verksamhet?	Grön	Se ovan. Vi noterar även att styrelsen 2023-10-18 § 4 godkänt budget och taxor för 2024.
3. Mål	a) Finns mål formulerade för bolagets verksamhet?	Grön	I ägardirektiv anges att bolaget ska bidra till att kommunens målbild och kommunövergripande mål nås. Kommunfullmäktige har beslutat om tre övergripande mål utifrån tre perspektiv; verksamhet, medarbetare och ekonomi som återfinns i bolagets verksamhetsplan.
	b) Finns mål formulerade för bolagets ekonomi?	Grön	I ägardirektiv finns mål formulerade för utdelning, avkastning och soliditet. Fullmäktige har även formulerat ett övergripande mål om god ekonomisk hushållning och en ekonomi i balans. Därtill är budgeterat resultat att betrakta som mål för bolagets ekonomi.
	c) Är målen uppföljningsbara (mätbara)?	Grön	Till respektive mål finns ett flertal indikatorer och prioriterade områden framtagna. Tidigare utfall och målvärden för 2023 redovisas, vilket möjliggör för uppföljning.
4. Rapportering och åtgärder	a) Har styrelsen upprättat direktiv/ instruktion för rapportering till styrelsen?	Grön	Styrelsen har 2022-12-01 godkänt mötesplan för 2023 som reglerar vilka ärenden som ska behandlas vid respektive sammanträde. Vidare direktiv framgår av styrelsens arbetsordning, godkänd 2022-12-01 § 10.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
4. Rapportering och åtgärder	b) Fokuserar rapportering på måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	Grön	Styrelsen erhåller löpande information om ekonomiskt resultat och utvecklingen inom verksamheterna. Prognos för helåret lämnas för såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga mål i delårsrapporten.
	c) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för verksamheten?	Gul	I delårsrapporten lämnas den samlade bedömningen att bolaget utifrån prioriterade områden och kvalitetsfaktorer kommer att uppfylla de högt satta målen inom respektive område per helår. I årsredovisningen bedöms målen som delvis uppfyllda. Vidare framgår att bolaget kommer att ta fram handlingsplaner för att nå ett högre resultat.
	d) Vidtar styrelsen tydliga åtgärder för att nå mål för ekonomin?	Gul	I delårsrapporten redovisar bolaget en prognos per helår som är positiv, även om den är lägre än budget. I resultatrapporterna redovisar fjärrvärmeverksamheten ett positivt resultat för respektive period medan VA-verksamheten redovisar ett negativt resultat till följd av högre el- och räntekostnader. Den skattefinansierade verksamheten redovisar ett negativt resultat till följd av en felaktig budget för verksamhetens pensionskostnader och även felbudgeterade arbetsgivaravgifter. I rapporten prognostiseras därtill de ekonomiska målen i ägardirektiven att uppnås per helår.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
5. Måluppfyllelse	a) När styrelsen uppsatta mål för verksamheten?	Gul	I årsredovisningen lämnas den samlade bedömningen att bolaget delvis uppfyller målen inom respektive område.
	b) När styrelsen uppsatta mål för ekonomin?	Gul	I årsredovisningen anges att den skattefinansierade verksamheten gör ett underskott med 2,2 mnkr jämfört med budget 2023. Resultatet uppgår till 2,15 mnkr. Den största avvikelsen finns inom verksamheten väg- och järnvägsnät samt parkering. Avvikelsen beror till större delen på dyrare omvärldsfaktorer såsom höjda hyror, ökade drivmedelskostnader och pensionskostnader. En annan sak som påverkar verksamheten är vädret. För den avgiftsfinansierade verksamheten redovisar fjärrvärme ett resultat per helår på 8,93 mnkr, vilket avviker negativt mot budgeterat resultat med 11,07 mnkr. Vatten och avlopp redovisar ett resultat på 8,08 mnkr, vilket avviker negativt mot budgeterat resultat med 5,08 mnkr.

Granskningsiakttagelser

Revisionsfrågor		Bedömning	Noteringar
	c) När bolaget uppsatta mål för verksamheten i ägardirektiv?	Grön	I bolagsstyrningsrapporten bedömer styrelsen att verksamheten bedrivits i enlighet med de styrande dokumenten och ägarens intentioner.
	d) När bolaget uppsatta mål för ekonomin i ägardirektiv?	Gul	Av årsredovisningen framgår att bolaget uppnår 1 av 3 ekonomiska mål i ägardirektiven. Soliditeten uppgår till 25 % mot målvärdet på 20 % under en treårsperiod. Avkastningen på totalt kapital redovisas till 1,3 % mot målvärdet 4 % på fjärrvärmeverksamheten. Anledningen till den låga avkastningen anges vara en ökning av tillgångarna inom fjärrvärmeverksamheten samtidigt som decembers kalla väder resulterat i ett lägre resultat än väntat. Vidare anges att bolaget till följd av det svaga resultatet inte har utrymme att dela ut 12 mnkr. Samtal uppges pågå med ägaren och besked om utdelning väntas tas på årsstämman i april 2024.

2024-03-12

Johan Tingström

Uppdragsledare

Magdalena Bergfors

Projektledare

pwc.se

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av lekmannarevisionen i Västra Mälardalens Energi och Miljö AB. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.